proLékaře.cz | 16.11.2026

Kardio-obezitológia – výzvy v diagnostike a manažmente obézneho pacienta

Obezita patrí v súčasnosti medzi chronické ochorenia s najvyššou prevalenciou na svete a predstavuje zásadný determinant kardiovaskulárneho zdravia. Najnovší konsenzus Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC) o obezite a kardiovaskulárnych ochoreniach priniesol jasný posun v chápaní jej významu – obezita už nie je len rizikovým faktorom, ale primárnym ochorením s multisystémovým dosahom, ktoré iniciuje celý rad kardiometabolických komplikácií. Prepojenie obezity, diabetu, hypertenzie, dyslipidémie, srdcového zlyhávania a chronického ochorenia obličiek vytvára fenotyp, ktorý si vyžaduje samostatný, koordinovaný prístup – kardio-obezitologický manažment.

Diagnostika obézneho pacienta predstavuje osobitnú výzvu. Zmenená anatómia hrudníka, zvýšený intratorakálny tlak, nižšia kvalita echokardiografického obrazu či atypické klinické prejavy často vedú k podhodnoteniu závažnosti ochorenia. Interpretácia diastolických parametrov, hodnotenie deformácie myokardu či stanovenie plniacich tlakov je u obéznych pacientov komplexnejšie a vyžaduje skúsenosť aj individualizovaný prístup. Obezita je zároveň kauzálnym rizikovým faktorom pre vznik aortálnej stenózy, pričom jej diagnostika – najmä u pacientov s morbídnou obezitou – je mimoriadne náročná. S rastúcou prevalenciou obezity sa v klinickej praxi čoraz častejšie stretávame aj s akútnymi stavmi, kde má nezastupiteľné miesto využitie POCUS (point-of-care ultrasonografie), ktorá má u obéznych pacientov svoje osobitné technické špecifiká a diagnostické limity.

Súčasná éra však prináša aj nové terapeutické možnosti. Moderné farmakologické intervencie – agonisty GLP1-receptorov, duálne GIP/GLP1-agonisty a SGLT2-inhibítory – umožňujú cielene zasiahnuť patofyziologické mechanizmy obezity, diabetu aj srdcového zlyhávania a prinášajú významný benefit v oblasti orgánovej protekcie a zlepšenia prognózy.

Kardio-obezitológia dnes predstavuje nový klinický rámec, ktorý spája poznatky kardiológie, diabetológie, endokrinológie, hepatológie, fyzioterapie a behaviorálnej medicíny. Obezitologická starostlivosť sa stáva integrálnou súčasťou kardiovaskulárnej prevencie a liečby, pričom dôraz sa kladie na personalizovaný prístup, multidisciplinárnu spoluprácu a včasnú identifikáciu subklinických zmien.

Som poctený možnosťou zostaviť číslo časopisu Forum diabetologicum venované téme kardio-obezitológie, ktorá predstavuje prepojenie kardiovaskulárnej, metabolickej a obezitologickej medicíny, čo sú obory, ktoré sú stredobodom záujmu tohto časopisu už 14 rokov. Aktuálne vydanie reflektuje nielen problematiku diagnostiky a manažmentu obézneho pacienta z pohľadu kardiovaskulárneho rizika, ale aj širšie spektrum komplikácií obezity vrátane metabolických a hepatálnych prejavov, ako aj nové možnosti farmakoterapie s dokázaným prínosom u pacientov s obezitou a diabetes mellitus 2. typu.

V pôvodnej práci bol hodnotený aktuálny stav kontroly dyslipidémie u pacientov s diabetes mellitus 1. typu na Slovensku. Súčasťou čísla je aj správa z 61. výročného kongresu Európskej asociácie pre štúdium diabetu (EASD), ktorý sa konal vo Viedni. Verím, že toto vydanie prispeje k prehĺbeniu poznatkov a k podpore interdisciplinárnej spolupráce v prospech komplexnej starostlivosti o pacienta.

doc. MUDr. Tomáš Bolek, PhD.
I. interná klinika JLF v Martine UK v Bratislave a Univerzitná nemocnica Martin